

ZIRC ÉS VIDÉKE

PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Új folyam 4. évf. 11. szám

Ára: 200 Ft

Megjelenik havi két alkalommal

2021. szeptember 30.

Megnyílt az új zirci Regulyversum

Ünnepélyes keretek között került átadásra a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház felújított múzeumi épületegyüttese és a benne kialakított „Regulyversum – mindent Regulyról” című állandó kiállítás.

Dr. Ruttkay-Miklán Eszter, a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház igazgatója köszöntötte elsőként a vendégeket és örömet fejezte ki, hogy a szakma, a zirci közélet és a finnugorok iránt érdeklődő ismerősök közül is sokan eljöttek erre a jeles ünnepi alkalomra.

„Ez az épület 1766-ban épült, azóta itt áll, az évszázadok során sok mindent látott, ehhez hasonló eseményt nem biztos” – mondta Ottó Péter polgármester és köszöntötte a vendégeket, akik szép számmal elfogadták a meghívást. Reguly Antal neve a helyiek számára jóval több jelentéstartalommal bír, mint az ország más tájain élők részére, ezért is tart fontosnak minden olyan kiállítást és tudományos munkát, amely a nagyközönség számára tesz elfogadhatóbbá, ismertebbé egy jeles személyiséget. A ma embere számára különösképpen, hiszen napjainkat és életünket egyre inkább egy úgynevezett virtuális térben éljük – fűzte hozzá.

Beszélt arról is, hogy Reguly Antal kultusza Zircen nagy múltra vezethető vissza, 1909-től utca viseli a nevét, 1943-ban avatták fel a szülőházához most már egyre közelebb kerülő szobrát, az ötvenes években intézmények sorát nevezték el róla. Az életét és munkásságát bemutató első kiállítás az apátsági épületegyüttesben, a műemlékkönyvtár folyosóján

Ottó Péter polgármester köszöntője. Mellette dr. Ruttkay-Miklán Eszter múzeumi igazgató, dr. Kovács Zoltán, Zirc térségének országgyűlési képviselője és dr. Kemecsi Lajos, a Néprajzi Múzeum főigazgatója

volt látható, amit 1964-ben Keresztury Dezső nyitott meg. Az újabb és állandó kiállítást a Reguly Antal Múzeum 1992-es önkormányzati megalapítását követően 1996-ban hozták létre Illés Ferenc tanár úr vezetésével, akinek az üdvözlését is tolmácsolta a városvezető a jelenlévők felé. A jelenlegi igazgató, dr. Ruttkay-Miklán Eszter már annak a tárlatnak is szakmai rendezője volt, hasonlóan a 2013-ban nyíló „Utazás az ismeretlenbe” című kiállításnak. (Folytatás a 4. oldalon)

ÚJ KERÉKPÁRÚT ZIRCEN

Kerékpáros felvonulással egybekötve került sor a Zirc-Kardosrét hivatásforgalmi kerékpárút átadására. A beruházás Zirc Városi Önkormányzat nyertes pályázatának köszönhetően valósult meg.

Bővebben az átadóról és az Európai Mobilitási Hét további zirci programjainak beszámolója a 8. oldalon

Forgalmi változások és fejlesztési elképzelések

Rendes ülést tartott Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete, melyen többek között városunk közúthálózat forgalmi rendjének szabályozásával, a lakosság részéről beérkezett javaslatok figyelembevételével is foglalkoztak a döntéshozók. Elfogadást nyert egy cselekvési terv is.

Zirc város közúthálózatának forgalomtechnikai szabályozásával kapcsolatban a lakosság véleményét is kikérte az önkormányzat, a beérkezett javaslatokat fontolóra vették, és ezek közül több bevezetésre kerül, kész javaslatcsomagot fogadott el a testület. Folyamatosan, az év végéig lépnek életbe a változások, és további, az ülésen elhangzott javaslatokat is megvizsgálunk. Bevezetésre kerül Zirc Város Kerékpárforgalmi Hálózati Tervének „o” üteme – Kukoricaföldi ZÓNA 30 övezet bővítése, új lakó-pihenő övezetek kijelölése –, ebből csak az egyirányú utcák forgalommal szemben történő kerékpáros közlekedésére vonatkozó intézkedés nem nyert elfogadást. A Fáy utcában az önkormányzat tulajdonosi hozzájárulását adja ahhoz, hogy az érintett társasházak a lépcsőházakba történő bejutást, a gyalogos megközelítést akadályozó parkolást, azt korlátozó felfestéssel – ha szükségét érzik – maguk megoldják. (Folytatás a 3. oldalon)

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete pályázatot hirdet a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház

igazgatói feladatainak ellátására.

A pályázati kiírás megtalálható Zirc Városi Önkormányzat honlapján és Facebook-oldalán, a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház honlapján, valamint a Városháza hirdetőtábláján.

A pályázat benyújtásának határideje: **2021. október 31.**

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Zirc Városi Önkormányzat pályázatot hirdet

szakmai vezetői

munkakör betöltésére.

A pályázati kiírás megtalálható Zirc Városi Önkormányzat honlapján és Facebook-oldalán, valamint a Városháza hirdetőtábláján.

A pályázat benyújtásának határideje: **2021. október 18.**

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS

Szelektív hulladékgyűjtő sziget Zircen 4 helyszínen található meg. A lakosság is tapasztalhatta a gyűjtőeszközök túlzottan gyors feltöltődését, és ez által a gyűjtőeszközök melletti hulladékok felhalmozódását.

Az ürítést végző „VHK” Veszprémi Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. és Zirc Városi Önkormányzat közösen keresi a megoldást a problémára, melynek megtalálásáig türelmüket kérjük!

A szelektív hulladékgyűjtő szigetek elsősorban a tömbházakban lakók kiszolgálását biztosítják. A családi házas részekben (családi ház, ikerház, sorház) házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés működik, amihez a lakók díjmentesen átvehető szabvány gyűjtőedényt igényelhetnek a „VHK” Kft. ügyfélszolgálatánál.

A gyűjtőszigetekről a papír és műanyag elszállítása minden héten pénteken, az üveges konténerek ürítése minden második héten pénteken történik.

Szelektív hulladékgyűjtő szigeteken gyűjthető hulladékfajták:

- Papír – karton doboz; irattároló doboz; hullámpapír; színes, vagy fekete-fehér újság; irodai papírok; könyvek; prospektusok; csomagoló papírok.
- Műanyag – laposra taposott alumínium és karton italos dobozok; ásványvízes, valamint üdítő palackok és kupakjaik; csomagoló fóliák; műanyag zacskók, fóliák; tisztítószerek flakonok.
- Üveg – kiöblített fehér és színes (barna, zöld) italos, bébiételes, befőtt és lekváros üveg.

A nem gyűjthető, vagy az edényen és a fentebb fel nem sorolt hulladékokat NE tegyék a gyűjtőeszközökbe, vagy azok mellé! Az edények mellett még a szelektíven gyűjthető hulladékot se helyezték el!

„VHK” Veszprémi Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. ügyfélszolgálat:

8200 Veszprém, Haszkovó út 11/A. | +36 (88) 949 849 | ugyfelszolgalat@vkszrt.hu | <http://www.vhkn.hu/Ugyintezes>

JÁRDAFELÚJÍTÁS ZIRCEN

Zirc Városi Önkormányzat megbízásából 2021. szeptember 20-i héten megkezdődött a Kossuth Lajos utca keleti oldalán lévő járda felújítása a Déli határút - Damjanich utca közötti szakaszon. A kivitelezés az utca déli, Veszprém felőli oldalán kezdődik, majd folyamatosan halad a városközpont felé.

A munkavégzés megkezdése előtt teljes körű állapotfelmérés készül. A beruházásnak nem része a járda melletti kerítések helyreállítása, így azon esetekben, ahol a meglévő kerítés, lábazat sérült, veszélyes, ott kérjük a lakosságot, hogy a közlekedés biztonsága érdekében állítsa helyre azt.

A kivitelezés során a kapubejárókban új, erősített burkolat készül, így ideiglenes forgalomkorlátozásokra kell számítani. Kérjük türelmüket a munkavégzés során!

Amennyiben a kivitelezéssel kapcsolatosan kérdés, észrevétel merül fel, kérjük, a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Városüzemeltetési Osztályán (+36 30 868 6626 telefonszámon, vagy a varosuzemeltetes@zirc.hu címen) jelezzék.

BÉKEFI ANTAL VÁROSI KÖNYVTÁR PROGRAMJAI
Zirc, József Attila utca 1.

Ingyenes beiratkozás	Online katalógushasználat	Online kvíz
10.04. (hétfő) 10:00 Egyszer volt, hol nem volt... interaktív mesefoglalkozás óvodásoknak		
10.04. (hétfő) 16:30 Mesék bűvöletében - Téglás Miklós mesegyűjtemény kiállítása		
10.05. (kedd) 17:00 „Negatív érzelmek esetén védekezz olvasással” - hogyan segítenek a könyvek az érzelmi és mentális állapotunkon Tari Annamária pszichoterapeuta előadása		
10.06. (szerda) 17:00 Aradi Vértanúk emléknapja - Ünnepi megemlékezés Március 15. tér 1., esőhelyszín: Városháza nagyterme		
10.07. (csütörtök) 11:00 Rendhagyó irodalomóra Kürti László költővel		
10.07. (csütörtök) 14:00-16:00 DJP Hálózat mini digitális élményközpont Kovácsné Ottó Krisztina digitális kompetenciafejlesztő 3D nyomtató és LEGO robot bemutatója		
10.08. (péntek) 8:00-16:00 KATTINTS RÁ! - Eszköz- és internethasználati alapismeretek, eladások az online térben - NYILT TANÁCSADÁSI NAP		
10.08. (péntek) 17:00 Pál Babette, zirci író „Szökés” című regényének bemutatója		

ZIRCI ZÖLD természetvédelmi önképzőkör – Október 1-jén az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeumának közművelődési termében. **17.30-tól** kezdődik a Zirci Tücsökzenekar koncertje, **18.00 órától Takács Ferenc** kertészmérnök-tanár, gomb- és gyógynövényszakértő mutatja be a gyógynövények áldásos hatásait. A belépés ingyenes.

HIRDETÉS

Aegon Magyarország
Zirc, Kossuth L.u.11.
06-88-414-169

NYITVATARTÁS:

H	13:00-17:00	0630/9743249
K	09:00-13:00	0620/9676632
SZ	09:00-13:00	0630/9743249
CS	09:00-13:00	0630/5442237
	13:00-17:00	0630/9553121

Ma tegyük a holnapért!

Forgalmi változások és fejlesztési elképzelések

(Folytatás az 1. oldalról)

Elfogadásra került egy hosszútávú cselekvési terv is a város fejlesztési elképzeléseiről. Ebben olyan ötleteket, elgondolásokat öntöttek formába, melyek hatással lehetnek városunk fejlődésére és a jövőbeni pályázatoknál is figyelembe lehet majd venni a tervben foglaltakat. Elsősorban közlekedési, forgalomtechnikai elvek kerültek meghatározásra a dokumentumban.

Teljes létszámmal jelen volt a képviselő-testület a szeptemberi rendes ülésen

Tájékoztató jelleggel készült előterjesztés a város területén található, de nem önkormányzati tulajdonban lévő közutak tervezett felújításáról, karbantartásáról. A Magyar Közút kezelésében lévő „móri út” zirci belterületi szakasza a jövő évben várhatóan felújításra kerül, a további fejlesztésekről a pályázati lehetőségek függvényében döntenek az útfenntartók. A porvai és a bakonybéli út felújítását is javasolja az önkormányzat a közútkezelő irányába.

Egyhangú döntéssel eredménytelennek nyilvánította a képviselő-testület a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház igazgatói állására kiírt pályázatot. Új pályázat került kiírásra, ideiglenesen megbízott személy fogja majd ellátni az intézményvezetői feladatokat.

Felülvizsgálta a testület az önkormányzat által alapított kitüntetésekéről szóló rendeletet. Több változás is életbe lép, így például a díszpolgári címét illetően a tevékenységre vonatkozóan

a „városon belül” földrajzi lehatárolás kikerül a rendeletről és módosul az elismerésben nem részesíthetők köre. A helyi vállalkozások elismerését célzó díj is megalapításra került a rendeletben.

A költségvetés egyensúlyban tartása érdekében, annak bevételi és kiadási előirányzatának csökkentésére vonatkozó döntésre is szükség volt, tekintettel arra, hogy az önkormányzat veszélyhelyzet alatti helyi iparűzési adóbevétel kiesését kompenzáló állami támogatás kisebb összegben realizálódott.

A képviselő-testület felhatalmazta Zirc Város Polgármesterét, hogy az I. számú vegyes fogorvosi körzet működtetésére, a folyamatos fogorvosi alapellátás biztosításának érdekében kössön szerződést a DENTIFUL FOGÁSZAT Kft egészségügyi szolgáltatóval. Dr. Kóváry György korábbi fogorvosi körzetében dr. Szabó Eszter fogja ellátni a szolgáltatást október 1-től.

Egy ingyenesen felajánlott, „kivett beépítetlen terület” megnevezésű ingatlan elfogadásáról is döntött a képviselő-testület településfejlesztési céllal, a Zirc-Kardosrétre irányuló közösségi autóbusz-közlekedés zavartalan fenntartása érdekében pedig vételi ajánlatot fog tenni az önkormányzat az érintett magántulajdonos részére, a városrészben található buszfordulóra.

A Zirc Városi Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokkal kapcsolatban több kérelem is érkezett a hivatalhoz telekrészek igénylésére, ezekről is döntést hozott a képviselő-testület.

Több beszámoló is a napirend részét képezte. Elfogadásra került a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal 2020. évi tevékenységéről szóló beszámoló, tudomásul vették a döntéshozók a Közös Önkormányzati Hivatal és az Önkormányzatok által önállóan vagy társulásban működtetett intézmények humán erőforrásának helyzetéről szóló összefoglaló tájékoztatót, valamint a Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde 2020/2021-es nevelési évben végzett munkájáról, a várható gyermeklétszám alakulásáról, az óvodai és bölcsődei oktató-nevelő munka szellemi és tárgyi eszközökkel való ellátottságáról szóló tájékoztatót is.

Két civil szervezet kérelmének is eleget tett a képviselő-testület. Jövőhagytták a Vizualis- és Környezetkultúra fejlesztéséért Alapítvány közterületi faültetésekre és azokon alkotások elhelyezésére vonatkozó kérelmét a helyi művészeti szakgimnáziummal együttműködésben megvalósítandó „Modern Művészetek Zircen” projekt keretében, azzal, hogy a köztéri kiállításnál a főépítéssel egyeztetve a településképi szempontokat is figyelembe kell venniük a projektgazdáknak. Az Öreg-Bakony Barátai Egyesület tiszteletdíj-lemondásokból származó támogatásának felhasználására és elszámolására vonatkozó határidő-módosítást is elfogadták. KG

A szépkorú Éva nénit köszöntötte a városvezetés

Szeptember 7-én töltötte be a 90. életévét Kovács Józsefné zirci lakos, akit a jeles alkalomból Ottó Péter polgármester köszöntött.

Városunk vezetője tolmácsolta az emléklapról Orbán Viktor miniszterelnök jókívánságát, majd a virággal együtt átnyújtotta azt a szépkorú Éva néninek a kilencvenedik születésnapján.

Az ünnepelt 1931. szeptember 7-én született Cseszneken. Gyermekkorát Borzaváron töltötte, ott végezte az általános iskolát. 1951-ben kötött házasságot, férjével az 1994-ben bekövetkezett haláláig boldogan élt. Egész életét végigkísérte a fizikai munka, már fiatalon a dudari bányához került, járt napszámba, a legtöbb munkaidőt pedig a porvai fatelepen töltötte. Nyugdíjazása után sem pihent, öt éven keresztül a zirci arborétumnak is szolgálatában állt.

Éva néni már több mint húsz éve a lányával és a vejével él, nagy szeretetben, gondoskodásban. A korához képest szerencsére jó egészségnek örvend, a tenni akarás hajtja, megleli örömet a kerti munkában, kapál és télen a hólapátot sem rest megragadni szerettei féltése ellenére. Fáradhatatlan munkáját virágözön dicséri a ház körül.

Két unokával és négy dédunokával büszkélkedhet, akiket nagyon szeret, napi szinten találkoznak egymással. (kg)

Kovács Józsefné Éva néni Ottó Péter polgármesterrel és a családjával a kilencvenedik születésnapján

Közösségformáló erő – átadták a Reguly Antal Múzeum felújított épületegyüttesét és az új kiállítást

(Folytatás az 1. oldalról)

A városvezető hangsúlyozta, ahhoz, hogy ma itt lehessünk, kellett az önkormányzat, az intézmény és a támogató környezetnek a segítsége, amely által bő tíz éves munka eredményeként, pályázatok hosszú sora által, közel ötszáz millió forintos nagyságrendben az épületegyüttes megújulhatott. A folyamat kicsúcsosodásának nevezte a főépület pincétől padlásig történő felújítását, a Regulyversum kiállítás pedig a 21. század színvonalán, a mai kihívásoknak megfelelően interaktív módon próbálja megérinteni a látogatókat. Városunk vezetője végül köszönetét fejezte ki a projekt előkészítésében és megvalósításában közreműködőknek.

– A ma megnyíló kiállítás számos szempontból példaértékű, számomra elsősorban azért, mert a huszonegyedik század harmadik évtizedében az egyik legfontosabb kérdéssel, az identitással foglalkozik, érzékenyen és felkészülten. Reguly Antal életének, az őshaza-kutatásnak, a nyelvi rokonság kérdéskörének, a térképészet rejtelmeinek, az obi-ugor világ természeti környezetének értő és érzékeny bemutatása mind-mind összefügg ezzel a tematikával – mondta megnyitóbeszédében dr. Kemecsi Lajos, a Néprajzi Múzeum főigazgatója.

Hozzátette, egy olyan szimbolikus közösség megalkotásához, mint a nemzet, az összetartozás kulturális jegeit lényeges megformálni és a külvilág felé is felmutatni. Az őshaza, és annak keresése az etnikai rokonság kérdéskörével szoros kapcsolatban nemcsak Reguly korában, a 19. század közepén, hanem éppolyan érzékenységgel napjainkban is része a társadalmi diskurzusnak. A megnyíló tárlat is igazolja, hogy a múlttal kapcsolatos kötelékek tagadhatatlanok, az örökség mégsem elsősorban a múlttól szól, hanem a jelenről. A hagyományos elemeket őrző, akár több ezer kilométeres távolságban lévő kultúrák felé való fordulás közösségformáló, és az életminőséget javító szándékkal működik.

A főigazgató kiemelte azt is, hogy a tárlat a Bakony és Zirc turisztikai attrakcióit erősíti közvetlenül, közvetve a helyi, lokális közösségen túl egészen távoli régiók és vidékek lakóié is összeköti a látogatókat, komoly, megalapozott kutatások eredményein alapszik. Regulyval kapcsolatban megjegyezte: kutatásai, akár a lappok, akár a vogulok, akár a palócok között folytak, mindenütt szinte felfoghatatlan áldozatkészséggel és eltökéltséggel párosultak. Végül elismerését fejezte ki a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház tevékenységéért.

A megújult múzeumot dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselő adta át, aki végigkísérte az épületegyüttes megújulását, s még némi keze munkája is van ebben az épületben, hiszen a beruházás kezdetekor, az egyik munkagép fedélzetén is láthattuk őt. Emlékeztetett, hogy amikor 2016-ban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program elindult, akkor örömmel vette a megyei önkormányzatnál azt a pályázati ablakot, melyben sok lehetőség nyílt meg Zirc városa számára, többek között ennek keretében újulhatott meg az épületegyüttes is. A „Komplex turisztikai fejlesztés Zircen” című pályázatra – a többlétszámú támogatás összegével együtt – mintegy 480 millió forintot fordíthatott az önkormányzat, amelynek legjelentősebb eleme, a múzeumi fejlesztés közel 270 millió forintból valósult meg.

A kiállítással kapcsolatban kiemelte, hogy minden korosztály számára ad valami újat: benne van a tudomány, a játékosság és a történelem. Zirc büszke lehet erre az épületre és a benne lévő tartalomra, hiszen nem elég felújítani valamit, meg is kell tölteni tartalommal – mondta. Utalt a turizmusban rejlő lehetőségekre, melyre természet adottságainál fogva is hivatott a város, méltatta a többi látványlót, azok folyamatos megújulását, amely kincset meg kell őrizni.

A fejlesztéseket dr. Ruttkay-Miklán Eszter múzeumigazgató mutatta be, aki mindenkinek köszönetét fejezte ki a munkájáért és azért a segítségért, amit nyújtottak számukra. Mint mondta, nem kötelező feladat a múzeum fenntartása, mégis nagyon sok támogatást kapnak az önkormányzattól, legyen szó saját forrásról vagy a benyújtásra kerülő pályázatokról.

Hangsúlyozta, nemcsak Regulyról szól a megújuló épületegyüttes, hanem az egyéb gyűjtemények is helyet kaptak az új, szépen kivitelezett terekben, így például Zirc város első díszpolgárának, a Bér Júliának emléket állító szoba. A fejlesztés részeként megnyílt az új jegypénztár és a múzeumi bolt, és ehhez kapcsolódóan köszöntötték Pucsek Eszter múzeumi munkatársat, aki a jövőben immár szakképesítéssel látja majd el a boltvezetői feladatokat.

Az ünnep fényét a Bakonyi Finnbarátok Köre Egyesület tagjai emelték az előadásukkal.

Rendhagyó módon adták át rendeltetésének a megújuló épületegyüttest és a kiállítást, hiszen ezúttal nem szalagátvágásra került sor, hanem Marton Károly nemezelőmester, a Népművészet Ifjú Mesterének útmutatása alapján nemzeti színű szalagból sodort kötelet városunk vezetője, térségünk országgyűlési képviselője és a Néprajzi Múzeum főigazgatója.

A megnyitót követően a vendégek megtekinthették az új kiállítást, a Dubniczay-teremben pedig „Ilyen volt, ilyen lett” címmel diavetítéses fotóösszeállítással is készültek a szervezők.

A korábban elnyert pályázatok hosszú sorának támogatásával az épületegyüttes közel 480 millió forintból újult meg az elmúlt bő egy évtized során. A most átadásra került fejlesztés az új kiállítással a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, a Kubinyi Ágoston Program 2019 és a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal „Regulyversum – Mindent Regulyról” projektek keretében valósult meg.

Kinyitotta a lehetőségek kapuját

Születésének 230. évfordulóján gróf Széchenyi Istvánra emlékeztek Zircen.

„Az eszméket lehet hirdetni szóval és írással, de reformátorra csak cselekedéssel válhat az ember” – idézett beszédében *Egervölgyi Dezső*, a Zirci Országzászló Alapítvány kulturális felelőse egy Széchenyiről 1890-ben megjelent munkát, majd méltatta a gróf tevékenységét: kaszinót, lóversenyt szervezett, miközben országgyűlési képviselő volt, megírta a Lovakról és a Hítel című könyvét. Akadémiát alapított és egy évi jövedelmét ajánlotta fel a nemes célra. Szervezte a hajózást, a hajógyár alapításának részese, az Al-Duna és a Tisza szabályozásának fő szervezője, a Lánchíd építése is a nevéhez kötődik, könyveket írt, alkotott, cselekedett.

Munkásságát Szent István-i léptékűnek nevezte az ünnepség szónoka, és hozzátette, a keresztény államalapítás és a nemzet korának megfelelő szintre emelése jelenti a hasonlóságot. Mint azt elmondta, egy népcsoport nemzetté válásának alapjait rakta le a Hítelben, melyben minden fejezet egy-egy fogalmat hordoz magában, mint a család, a nyelv, a hitvilág, és a föld, amit védeni kell. Hangsúlyozta, hogy gróf Széchenyi István az évszázadok alatt szétzilált nemzetet teremtette újjá, kinyitotta előtte a lehetőségek kapuját.

A 175 évvel ezelőtti eseményekről is megemlékezett *Egervölgyi Dezső*: 1846. július 15-én adták át Magyarországon első vasútvonalát Pest és Vác között. A 33 kilométer hosszú pályát József nádor és felesége nyitotta meg a forgalom számára. Szintén ebben az évben, augusztus 27-én kezdődtek meg a Tisza szabályozási munkálatai, és ekkor történt a tragédia, Vásárhelyi Pál, a folyószabályozás mérnöke szívroham következtében elhunyt. A harmadik, jubileumát élő esemény pedig a balaton hajózás, amely szintén 175 éves. A Balaton első gőzhajója, a Kísfaludy 1846. szeptember 21-én, éppen Széchenyi születésnapján tette meg a próbaútját.

Egervölgyi Dezső emlékezőbeszéde gróf Széchenyi István szobránál. A kis képen Marton Bernát atya szalagot köt egy arborétumi emlékfára

Az ünnepi beszédet követően *Marton Bernát* ciszterci atya mondott áldást, majd az emlékező szervezetek, Zirc Városi Önkormányzat, a Zirci Országzászló Alapítvány és az Országos Széchenyi Kör Zirci Csoportja elhelyezték koszorúikat a szobornál. Ezután emlékséta vezetett a Szent István térre, majd onnan az arborétumba, ahol *Bittmann Károly*, a Zirci Országzászló Alapítvány titkára idézte fel a történelmünk nagyjaira emlékező ünnepségeket, a résztvevők pedig nemzeti színű szalagot kötöttek az emlékfákra. KG

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson részt vett a Zirci Római Katolikus Plébánia zarándokcsoportja Bittmann Károly vezetésével. Kora reggel közös imádság után indultak Bérczi Bernát apát áldásával. Az úton közös imádsággal és énekekkel készültek a nagy eseményre. A Ferenc pápa által bemutatott ünnepi szentmise, tanítás és közös együttlét hatalmas élmény volt a résztvevők számára, mely erőt és lelki megújulást ad az elkövetkező hosszú időkre.

Zarándoklat a Tündéri Mária szoborhoz

A zirci Rózsafüzér Társulat már hosszú ideje szervez zarándoklatot a Tündéri Mária szoborhoz minden év szeptember 8-án. Ezt a napot a katolikusok Kisboldogasszony napjaként, Szűz Mária születésének ünnepeként tartják számon, a néphit szerint pedig Kisasszony napja. Ez az emlékhely a közeli Tündérmajorban egykor élt Walla családhoz kötődik. Zirc környékén a felvidéki eredetű nemes Walla családnak két tagja is megtelepedett, Kardosréten Walla Gyula, majd fia, Walla Tibor vezette a birtokot, míg Tündérmajorban Walla Géza lett a tulajdonos. Mivel neki gyermeke nem született, unokaöccsére, Walla Ferencre (1887-1961) hagyta Tündérmajort. Walla Ferenc 1924-től 1947-ig vezette a nagybirtokot, Tündérmajorban mintagazdaságot hozott létre. 1200 holdas földterület, 500 holdas erdőgazdaság, nagy állatállomány, gazdasági felszerelés tartozott a 10 szobás kastélyhoz, amelyet szép arborétum vett körül. Nemcsak mint földbirtokos volt elismert, korábban a monarchia hadseregében szolgált, katonai pályáját 1924-ben fejezte be. Érdemei elismeréséül 1935-ben ezredesi rendfokozatot adományoztak neki. Zirc polgárosodásában is jelentős szerepe volt. Az általa 1931-ben alapított Bakony Egyesület szervezésében jöttek a turisták, a zirci lakásokat korszerűsítették, az utakat portalanították, megszervezték az étkezést, a turista- és kulturális programokat, megépült a strand, beindult a téli sportszezon. Megnősült, házasságából egy kislány, Mária (1927-?) és egy kisfiú, Ferenc (1929-2005) született. A négyéves kis Mária (Bogyóka) felgyógyulása alkalmából állították fel a „Tündéri Mária” szobrot, amit Horváth Konstantin perjel szentelt fel 1931. szeptember 8-án. Walla Ferenc a szoborhoz közeli ligetben egy kis kápolnát is építtetett, amelynek az alsó részében kripta volt, ahova a családtagok temetkeztek volna. Ezt az 1950-es években lerombolták, köveit elhordták, ma csak egy gödör látható a helyén. 1947-ben nagybirtokát államosították, a kastélyból kitették őket. Zircen próbált munkát keresni, de szigorú rendőri felügyelet alá helyezték, majd vádat emeltek ellene. Budapestre távozott a családjával, ahol 1961-ben halt meg. A Farkasréti temetőben nyugszik. A Tündéri Mária emlékhelyet a zirciek mindig számon tartották, felkeresték, virágot, méceset vittek. Sokan emlékeznek arra is, hogy az 1960-as években a szobrot megrongálták. Ma a szobor és környezete szépen karban tartott, gondos kezek növényeket ültetnek, öntözik azokat, a vázákba virágot visznek. 2021. szeptember 8-án is mintegy 40 ember jött el a szoborhoz. A szép liget fáin átszűrődő napfény, a csend, és a közös ima meghitt ünneppé tette ezt a napot, igazi lelki élmény volt a résztvevők számára.

Téglákkal és zenével idézték meg Dubniczay korát

A Zirc története könyvsorozat első két kötetének bemutatójára is sor került

„Dubniczay Napok Zircen” címmel kulturális programokkal várta az érdeklődőket a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház. Az eseménnyel a szeptember 18-19-ei Kulturális Örökség Napjaihoz is kapcsolódott az intézmény.

A rendezvényt Csaba Lilla nyitotta meg, aki felolvasta dr. Ruttkay-Miklán Eszter igazgató köszöntőjét. Elhangzott, hogy a múzeum esetében az épített örökséget a Dubniczay-ház és a hozzákapcsolódó épületegyüttes jelenti, mely 1958-ban kapott műemléki védeltséget. Dubniczay István neve elválaszthatatlan az épülettől, ezért az intézmény felújított kiállító- és előadóterme ettől a naptól hivatalosan is a Dubniczay-terem nevet viseli.

Az éneklő kánonok neve intézményeket is összeköt, a veszprémi Művészetek Háza Dubniczay-palotájával együttműködésben készült a Tegulárium kiállítása egy téglagyűjteményből, mely Dubniczay István életét prezentálja. A pecsétes téglákból összeállított tárlatot dr. Herth Viktória, a Veszprémi Művészetek Háza művészettörténésze nyitotta meg. Mint azt megtudtuk, a Kárpát-medencében mintegy harmincezer pecsét van nyilvántartva, és a zirci időszak kiállításán is vannak olyan téglák, melyeknek a jelentését nem sikerült még megfejteni. Tárlatvezetést Kóródy László, a Tegulárium vezetője tartott a közönségnek. A téglakiállítást egy hónapig lehet még megtekinteni a Dubniczay-teremben.

Dr. Herth Viktória mutatja a Dubniczay István monogramjával ellátott téglát a gyűjtemény zirci bemutatójában

Hosszú évek kutatómunkájával elkészült a Zirc története könyvsorozat első két kötetét, melyet a rendezvényen mutattak be beszélgetéses formában dr. Vida Beáta szerző, a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház történésze, Horváth Adrienn, az OSZK Könyvtári Intézetének munkatársa, dr. Hunyadi Zsolt, a Szegedi Tudományegyetem BTK Középkori és Kora Újkori Magyar Történelmi Tanszékének docense, az első kötet lektora és dr. Hermann István, Budapest

A Zirc történetét bemutató könyvsorozat első két kötetének bemutatójára beszélgetéses formában került sor

Főváros Levéltára tudományos főigazgató helyettesének szakmai közreműködésével. A könyvekről bővebben majd a szerzővel készülendő riportunkban olvashatnak.

A gyerekeknek is kedveskedtek a szervezők, a Magyar Népmesészház „A szőlő szőlő, mosolygó alma, csengő barack” című mesejátékát nézhették meg az aprónépek a piactéren. Az alkotóműhelyekben egész délután kézműves foglalkozások vártak kicsiket és nagyokat, pecsétes téglákat is lehetett készíteni a téglakiállítás kísérőprogramjaként. Ugyancsak a barokk kort idézte meg a Custos Consort régizene együttes két felvonásból álló koncertje.

Az elmúlt héten átadott, felújított műemléképületben kialakított, Reguly Antal munkásságáról szóló új kiállításban dr. Gulyás Zoltán tartott tárlatvezetést az érdeklődők számára.

A rendezvény a Veszprém-Balaton 2023., Európa Kulturális Fővárosa projekt támogatásával valósult meg. (kg)

Őszi Hacacaré: Szórakoztató közösségi élmény Zircnek

Városunk is egyik helyszíne volt az Őszi Hacacaré programsorozatnak. Az Alkotmány utcai rendezvényterületen két könnyűzenei koncertre került sor szeptember 18-án, szombat este.

Dr. Kovács Zoltán, térségünk országgyűlési képviselője beszédében hangsúlyozta, nem volt könnyű az elmúlt időszak, hiszen a koncertek, bulik elmaradtak, és ez hiányzott mindenkinek. Ezt már nem lehet visszahozni, de az ország 130 településén szervezett a kormány ingyenes koncerteket annak érdekében, hogy a fiataloknak lehetőségük legyen a közösségi élményre.

Ottó Péter polgármester örömet fejezte ki, hogy városunk is bekerült azon települések közé, amelyek helyszínt biztosíthattak az Őszi Hacacaré programnak. Köszönetét fejezte ki a döntéshozóknak, a támogatóknak és a szervezőknek, hogy a rendezvény megvalósulhatott.

Az estére jelentősen lehűlő, csapadékos időjárás ellenére sokan eljöttek Hosszúrétre, hogy részesei legyenek egy jó bulinak két eltérő stílusú fellépővel. A közönséget Csaba Lilla, a Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB munkatársa köszöntötte. Elsőként Sub Bass Monster, a gyulafirátóti származású rapper lépett fel zenekarával, majd az ír punk rock kocsmazenét játszó Paddy and the Rats fokozta a szombat esti hangulatot. (Fotók: Facebook / Őszi Hacacaré)

Legyen saját polcod a könyvtárban: a nyári olvasópályázat eredményei

Az idei évben is meghirdette hagyományos nyári olvasópályázatát a Békefi Antal Városi Könyvtár. 59 gyermek összesen 959 könyvet olvasott el, illetve hallgatott meg szülei, nagyszülei, testvéreik felolvasásában. A tavalyi eredményhez képest több mint kétszer annyian neveztek az olvasópályázatra, nagyban fokozva ezzel a versenyszellemet. Kis olvasóink egész nyáron át izgatottan várták az eredményeket, öröm volt nézni a csillogó tekinteteket, amikor az újabb elolvasott oldalszámok felkerültek a polcra. Idén az alsósok voltak a legaktívabbak, 26 pályázó veselkedett neki a nemes feladatnak. Az óvodások sem sokkal maradtak le, közülük 20 kis versenyzőt számlálhatunk. A felsősök csoportjából pedig 13 büszke nevező került ki.

A Városi Könyvtár szellemiségének megfelelően fontosnak tartja, hogy ösztönözze a gyermekeket az olvasásra, amelyre napjainkban még nagyobb figyelmet kell fordítani. Az olvasópályázatok fejlesztik a gyermekek szókincsét, bővítik ismereteiket, gazdagítják érzelmi és képzeletvilágukat. A pályázók saját ízlésüknek, érdeklődésüknek megfelelő témájú és hangulatú könyveket választhattak a szépirodalmi gyűjteményből, amellyel neveztek a versenyre.

Óvodás kategóriában 20 fő nevezett, akik összesen 408 kötetet hallgattak végig szülei, nagyszülei, testvéreik felolvasásában. 1. Bartus Milli Anna és Bartus Molli (Zirc), 2. Hornyacsek Soma (Bakonyoszlop), 3. Kiss Bertalan és Kiss

Bálint Dávid a fődíjjal, az e-book olvasóval

Botond (Dudar). Alsós kategóriában 26 fő nevezett, akik összesen 389 kötetet olvastak el. 1. Szecsódi Eszter Szófia (Nagysztergár), 2. Konc Luca Csilla (Borzavár), 3. Kutasi Miklós (Zirc). Felső kategóriában 13 fő nevezett, akik összesen 162 db kötetet olvastak el. 1. Bálint Dávid (Szápár), 2. Gurobi-Zab Zorka (Zirc), 3. Kutasi András (Zirc).

A könyvtár köszönetét fejezi ki minden pályázónak, valamint szüleiknek, nagyszüleiknek, akik az olvasás és könyvek iránti szeretetükkel jó példát mutatnak gyermekeiknek, unokáiknak. Ezúton kérjük a szülőket, nagyszülőket, hogy továbbra is töretlenül bátorítsák gyermekeiket, unokáikat az olvasásra, ami örömteli tevékenység, megmozgatja egész lényüket.

A könyvtár a megkezdett hagyományt folytatni kívánja -, akik nyáron lemaradtak a pályázatról és csatlakozni szeretnének, ők a téli időszakban versenyre kelhetnek a már gyakorlott könyvfalókkal.

A nyári olvasópályázatok eredményeiről a Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB honlapján tájékozódhatnak, szeptember 1-től az elismerő oklevelek és ajándékok személyesen átvehetőek a könyvtárban.

Az olvasópályázat az "Együtt a könyvtárért" Alapítvány sikeres pályázatának köszönhetően a Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával valósult meg.

Szívből gratulálunk minden kedves Olvasónknak!

Jámbor Adrienn

Radnóti nyomában

Tóth Péter Lóránt Pro Cultura Hungarica -,Trefort Ágoston -, Radnóti-díjas versmondó/versvándornak immáron másodszor vezetett át Radnóti Miklós nyomában elnevezésű, missziós útja Zirc városán.

A koronavírus-járvány miatt egy időre megszakadt a küldetése, s csak virtuális előadással örvendeztethette meg a közönséget. A korlátozások feloldása után azonban ismét útnak indulhatott, így jutott el újra a Bakony szívébe is.

Tóth Péter Lórántot mély szálak fűzik Radnóti emlékének szentelt missziós útjához

Tóth Péter Lóránttal két évvel ezelőtt találkozhattak a zirci irodalomkedvelők a Békefi Antal Városi Könyvtár klubtermében. 2019. augusztus 31-én Borból induló, Radnótihoz kötődő missziós útja szeptember 24-én ért véget Abda községében. Ezúttal az egyik legnagyobb magyar költő „erőteltett menetének” csak a magyarországi szakaszát tűzte ki célul, melynek egy-egy állomásán – így Zircen is – a líraóriáshoz

kapcsolódó, „...lélek vagyok, élni szeretnék!” című lebilincselő irodalmi műsort hallhatták az érdeklődők.

A versvándor 14 éves korában találkozott először Radnóti versvilágával – egykori magyartanárra, illetve a Bori-notesz története, verseinek hatása alapján döntötte el azt, hogyha nagy lesz, végigjárja a költő és 3200 munkaszorgalmas sorstársa útját. Nagy vágya volt személyesen is megnézni azokat a helyeket, amelyeken a menet áthaladt, illetve kíváncsi volt arra is, hogy milyen emlékek őrzik a költő munkásságát. Zarándoklata egyben lelki út is: elsődlegesen arra a belső csendre vágyott, amely a Radnóti-verseket áthatja. Missziója során megerősödött benne az az életigenlés, az az utolsó pillanatig való küzdelem, mely a költőt jellemezte.

Szeptember 13-ának estéjén megújított formában hallhatta a zirci közönség a két évvel ezelőtt elhangzott előadást, hiszen Péter ez alkalommal közvetlenebbül, saját szavaival mesélte el Radnóti utolsó hat hónapjának krónikáját, karöltve a költő verseinek nagyhatású közvetítésével, illetve első missziós útjának élménybeszámolóival. Ez utóbbiról egy dokumentumfilm is készült, mely egy nemzetközi filmfesztiválon elsődíjas lett. A filmet – melyből a jelenlévők két rövid bejátszást láthattak – a Duna Televízió tűzi műsorára novemberben.

Tóth Péter Lóránt szeptember 17-én Győrből több száz diákkal és felnőttel indult Abdára az ún. Radnóti-emlékmenet keretében, melyet a tervek szerint minden évben megrendeznek majd. Emellett a versvándor jövőbeli célja, hogy 2024-re elkészüljön a Radnóti-út magyarországi szakaszának útikönyve is.

Csaba Lilla

ZIRC ÉS VIDÉKE PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Felelős kiadó: Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB
(8420 Zirc, József A. u. 1.) **Adószám:** 15569499-1-19
Telefon: +36 88/593-810 **E-mail:** zivi@zircultura.hu
ISSN szám: ISSN 1215-4156 (Nyomtatott), ISSN 2631-0163 (Digitális)

Szerkesztő munkatársak: Kelemen Gábor, Csaba Lilla

Az újság példányonkénti ára: 200,- Ft. Előfizetési díj félévre (12 lapszám) 2.400,- Ft, egy évre (24 lapszám) 4.800,- Ft.

Megrendelhető a kiadónál, a www.zircultura.hu honlapról letölthető formanyomtatvány kitöltésével.

Sportversenyek, jótékonyság, új létesítmény

Zirc Városi Önkormányzat az idei évben is csatlakozott az Innovációs és Technológiai Minisztérium által koordinált, annak támogatásával megvalósuló, a környezetbarát és közösségi közlekedést népszerűsítő programsorozathoz, az Európai Mobilitási Héthez.

Az iskolások és óvodások számára meghirdetett, ügyességi feladatokkal tarkított versennyel, a „Kiskerekes” Futamokkal vette kezdetét a programsorozat. A belterületi kerékpárúton kialakított akadálypályán műanyagmotorral, futóbiciklivel és rollerrel álltak rajthoz a gyerekek szüleik kíséretében. A helyi programsorozat legnagyobb rendezvénye, a „ZIRCATLON”, korábbi Zirci Duetlon futós-kerékpáros versengés immár nyolcadik alkalommal került megrendezésre.

A versenyeken minden célba érkező elismerő oklevélben részesült és ajándékot is kapott, a helyezettek jól megérdemelt érmüket is átvehették az eredményhirdetésen.

Duetlon versenyt is rendeztünk az Európai Mobilitási Héten

A programsorozat második naptári hete bringatúrával indult Alsópere célállomással. A kerékpáros túrával a legfőbb célunk az volt, hogy felhívjuk a gyerekek figyelmét környezetünk szépségére, a körülöttünk található értékek megóvásában és a természet védelmének érdekében ránk váró szerepre, kötelességünkre, a közös sportolás és mozgás örömeire.

A Magyar Vöröskereszt Zirci Területi Szervezetével történő együttműködésben a szeptemberi véradás is az Európai Mobilitási Héten került megszervezésre. Aki kerékpárral érkezett vért adni, egy a programsorozat nevével ellátott szilikonos karkötőt vehetett át. Csaknem negyvenen nyújtották segítő karjukat, és sokan érkeztek környezetbarát kétkerekűvel.

Sokan választották a környezetbarát közlekedést az Autómentes Napon

A Magyar Kerékpárosklub már évek óta szervez Bringás Reggeliket országshoz. Városunk immáron második

alkalommal csatlakozott a kezdeményezéshez, melynek célja, hogy minél több ember figyelmét felhívjuk a környezetbarát és fenntartható városi közlekedésre. Az Autómentes Napon, a zirci óvoda autók elől lezárt parkolójában vártuk az iskolába, óvodába vagy munkába kereközőket gyümölcslel és a Piller Pékség által felajánlott péksüteménnyel. Az esemény ideje alatt „Egyél jól! Tegyéél jól!” felhívással adománygyűjtésre is sor került az erdélyi testvérvárosunkban, Baróton élő árva és szegény gyerekek étkeztetésére. Nemcsak a reggelire érkezők, hanem a kezdeményezésről tudomást szerzők nagylelkű felajánlásából több tízezer forint gyűlt össze.

A zirci programok egy új létesítmény megnyitásával zárultak: kerékpáros felvonulással egybekötve, hivatalosan is át lett adva a forgalomnak a Zirc-Kardosrét kerékpárút, mely Zirc Városi Önkormányzat nyertes pályázatának köszönhetően valósult meg a TOP „Fenntartható közlekedésfejlesztés Zircen” elnevezésű projekt keretében, a beruházás költsége bruttó 408 millió forint volt. *Ottó Péter* polgármester köszöntötte a megjelent vendégeket, közöttük az átadó ünnepségre kerékpárral érkezőket. Külön köszöntötte térségünk országgyűlési képviselőjét, *dr. Kovács Zoltánt*, akinek, mint mondta, nem formális a jelenléte, hiszen komoly szerepe volt a projekt előkészítésében és megvalósításában. Városunk vezetője hangsúlyozta, több évtizedes problémát oldott meg ez a beruházás, mely a városrész lakóinak közlekedését, a szakképző iskolás diákok tanműhelybe történő biztonságos eljutását és az ipartelep megközelítését is elősegíti gyalogosan és kerékpárral egyaránt. – Mozgalmas nyomvonal, változatos terepviszonyok mellett, az átlagosnál jóval több csomóponti keresztezéssel – foglalta össze a Zirc belterületi szakaszát Kardosrét városrészrel összekötő, csaknem a település északi végéig húzódó, közel két kilométeres kerékpárút legfontosabb tulajdonságait *Hellebrandt Ferenc* alpolgármester. Hozzátette, hatósági engedélyek hosszú sorát kellett beszerezni, időközben felmerülő műszaki és régóta fennálló vízelvezési problémákat orvosolni, mindezek mellett elkészült a beruházás az előírt határidő betartásával, és elérte a célját, hiszen biztonságosan megközelíthető a városrész és szabadidő-eltöltésre is használható a kerékpárút. Köszönetét fejezte ki a támogatóknak, a projekt megvalósításában közreműködőknek és a városrész lakóinak a partnerségükért.

Az ünnepélyes szalagátvágás pillanata, háttérben a kerékpáros felvonulók

Dr. Kovács Zoltán, Zirc térségének országgyűlési képviselője elmondta, az Európai Mobilitási Hét és Autómentes Nap két évtizedes múltra tekint vissza, és arra hívja fel a figyelmet, hogy kevesebbet ülünk autóra, inkább gyalogolunk és kerékpározunk. Ezért a szalagátvágást követően jó példával előállva, a városvezetőkkel együtt nyeregbe pattant és kitekért a civilekkel, pedagógusokkal, iskolásokkal együtt Kardosrét városrészbe, mozgalmasan felavatva városunk új létesítményét.

Barcsai Beatrix, Detre Anita, Kelemen Gábor szervezők